

Coolia

CONTACTBLAD VAN DE NEDERLANDSE MYCOLOGISCHE VERENIGING

Redacteur: C. Bas, Merelstraat 43, Leiden

ENKELE OPMERKINGEN OVER DE MYCOFLORA VAN HET AMSTERDAMSE BOS (II)

Het ligt in de bedoeling van de paddestoelen van dit zo rijke gebied hier weer de interessante en opvallende punten aan te stippen, zodat men met het eerste deel van dit artikel een vrij goede indruk van het gebied zal hebben. Met enige nadruk moet nog eens vooraf gezegd worden dat de mycoflora nog verre van goed bekend is. De grote oppervlakte van het bos is daaraan niet vreemd, naast tijdgebrek waardoor in de goede perioden soms weinig gemycologiseerd kan worden, maar ten dele is de oorzaak hiervan in de aard van de fungi zelf te zoeken. Door het op voor ons onberekenbare wijze verschijnen of wegblijven van de vruchtlichamen, gebeurt het nog al eens dat in een perceel een serie paddestoelen tevoorschijn komt, welke daar nog niet eerder of veelal zelfs niet in het gehele gebied gesignaleerd is. Het is dan meestal niet mogelijk, zo men het verschijnsel opmerkt, het geheel op voldoende grondige wijze vast te leggen en te verwerken. Daarna gelukt het meestal gedurende meerdere jaren niet de betreffende soorten terug te vinden. Dit is natuurlijk aan elke mycophil bekend, maar het imponeert telkenmale.

Voor mij is het Cortinarius-geval er weer een opvallende bevestiging van. In een klein wilgenbosje heb ik, vijf jaar geleden alweer, een aanzienlijk aantal exemplaren Cortinarius gezien, waarbij een oppervlakkige beschouwing de indruk wekte dat het een drietal soorten moest zijn. Omdat ik mij destijds zeker niet capabel achtte deze te determineren en evenmin zover gevorderd was dat ik ze minstens kort beschreef en droogde, bleven ze staan voor "later"; de excursie had trouwens al een onverwerkbare buit opgeleverd. Het opvallende is nu

echter dat het "later" nog steeds niet gekomen is, omdat het tot dusver ten enenmale onmogelijk bleek ook maar één Cortinarius-soort terug te vinden, niettegenstaande het betreffende bosje elk jaar verschillende malen goed doorzocht is. Het geslacht Inocybe waarvan ook weer in één bepaald perceel liefst vier soorten (w.o. obscura en oblectabilis) tegelijk verschenen, weigert al jaren zich daar weer te vertonen. Verschillende andere dergelijke ervaringen hebben het gevoel van onzekerheid omtrent een betrekkelijk volledige kennis van het gebied slechts versterkt. Van Agaricus zag men enkele jaren geleden een aardig aantal uiteenlopende typen, waarvan de aantekeningen op A. augusta, edulis, langei enz. duiden, zonder dat ik voor deze namen geheel kan instaan. Sinds ik mij gesterkt voel door "Möller" en "Pilat", zijn de aardigste soorten mij niet meer in handen gevallen.

De bodemtoestand in de oudste delen van het bos is vrij goed aan te geven door op enkele geslachten bospaddestoelen in te gaan. Amanita muscaria is de enige soort, die in één van de oudste berkenpercelen het geslacht Amanita vertegenwoordigt. Van de echte ridderzwammen is nog geen enkele soort gevonden, wel een aantal verwante typen. Het aardige "roze riddertje" Lyophyllum (Calocybe) carneum is niet zeldzaam, maar door het sterk verbleken soms niet goed te herkennen. Ook Lyoph. (Cal.) georgii is aanwezig en dan nog een aantal (?) vormen van de sombere ridderzwam Lyoph. aggregatum. Het geslacht Melanoleuca heeft hier twee vertegenwoordigers n.l. M. brevipes en M. melaleuca. Van Rhodopaxillus zijn ook twee soorten te vinden, R. nudus en suaevis (personatus).

De eerste betekenen voor mij dat het herbergende bosje enkele extra bezoeken verdient. Met spanning wordt op Tricholoma zelf gewacht. Het geslacht Russula doet in zoverre onder voor het reeds vermelde genus Lactarius dat hier maar twee soorten van zijn aangetroffen, en wel alleen in een aan de rand gelegen wilgenbos, waarin men enkele jaren geleden orde geschapen heeft. Men kan slechts hopen dat R. fragilis en R. xerampelina het overleefd hebben, maar daarop wijst nog niets. Collybia is een geslacht dat ook graag wat meer verbreed gezien zou worden; gesignaleerd zijn, nog maar zeer plaatselijk, C. butyracea cirrhata, dryophila en maculata?, terwijl C. velutipes zeer algemeen is. De overige genera zeggen m.i. weinig over een zeker rijpingsstadium van de bodem van het gebied, of dit is uit de schaarse vondsten van de soorten ervan niet uit te maken.

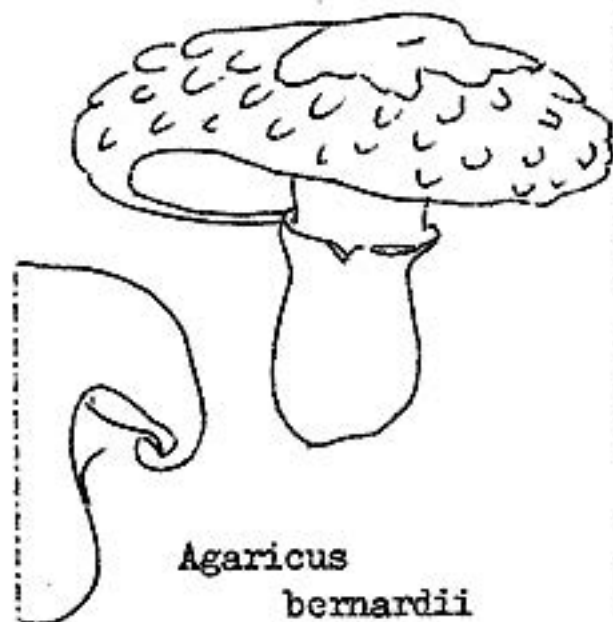
Hoewel de belangwekkendste soorten zich ongetwijfeld onder de ongedetermineerde bevinden, zijn er toch een aantal te noemen die zeer de

moeite waard zijn. De rozespoorders leveren er enkele, o.a. Eccilia cancrina, waarvan er eenmaal enkele honderden op een hoop rottend gras gevonden zijn. Helaas werd van deze gelegenheid een slecht gebruik gemaakt, zodat enkele schetsjes en korte notities de enige tastbare herinneringen zijn. Nolanea icterina, steeds met vreugde begroet, is algemener en regelmatig verbreid dan in enig ander mij bekend gebied. Het Entoloma-complex, dat hier ongeveer een vijf-tal soorten zal omvatten, moet nog ontward worden. Hetzelfde geldt voor Hebeloma, al staat vast dat de karakteristieke H. sacchariolens met zijn prettige geur goed vertegenwoordigd is. (slot volgt)

W.J.Reijnders.

WAARNEMINGEN.

1. In October van dit jaar vond ik op de zeedijk bij Dokkumer Nieuwe Zijlen (Lauwerszee) honderden exemplaren van Agaricus Bernardi (Quél.) Sacc. (Determinatie bevestigd door het Rijks Herbar.).

Agaricus
bernardii

De champignons aanzien voor een wat "gekke" variëteit van Ag. campester, verzamelden mijn familie en ik er flink wat van, maar aan het diner liet de één na de ander de - deskundig toe bereide - champignons staan! Ze smaakten opgelegen vies. En zie, het bleek Ag. bernardi te zijn, waarvan Konrad en Maublanc (Les Agaricales) zeggen: "comestible peu délicat et indigeste, à odeur désagréable". Ook in verse toestand ruikt bernardi onfris, verder worden het vlees en de steel bij beschadiging roodbruin, terwijl de vorm gedrongen is. De wat grauwigere hoed is met donkere harde schubben

bedekt, de rand is vaak gebarsten en sterk omgekruld. De champignon komt uitsluitend voor op zoute grond (de Denen noemen hem "Strand Champignon"). Volgens K. en M. is het een variëteit of althans een soort nauw verwant aan Ag. campester en zou Ag. bernardi verder naar het binnenland geleidelijk aan overgaan in Ag. camp. Op de Lauwerszeedijk stonden ze uitsluitend aan de zeezijde en op de dijk, geen enkele aan de landkant! Te vermelden is nog dat Ag. b. wel cystiden heeft (met een loupe is de "rafelige" snede van de lamellen al duidelijk te zien), en Ag. camp. niet. Bij de overgang in Ag. camp. volgens K. en M. zouden dan geleidelijk aan de cystiden moe-